Školní vzdělávací program „Učení pro život“

Obsah **str.**

1. **Identifikační údaje** 3
   1. název vzdělávacího programu
   2. údaje o škole
   3. zřizovatel školy
   4. platnost dokumentu

2. **Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu** 3 - 13
   1. stručná charakteristika školy
   2. charakteristika školního vzdělávacího programu
   3. přehled průřezových témat

3. **Učební plán** 13-14
   1. učební plán pro I. a II. stupeň
   2. poznámky k učebnímu plánu

4. **Učební osnovy** 15 - 176
   1. název vyučovacího předmětu
   2. charakteristika vyučovacího předmětu
   3. vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura str. 38 - 46
Cizí jazyk (Aj, Nj, Rj) str. 47 - 60

Matematika a její aplikace

Matematika str. 61 - 74

Informační a komunikační technologie

Informatika str. 75 - 83

Člověk a jeho svět

Prvouka str. 84 - 90
Vlastivěda str. 91 - 93
Přírodověda str. 94 - 97

Člověk a společnost

Dějepis str. 98 - 103
Občanská výchova str. 104 - 107

Člověk a příroda

Fyzika str. 108- 114
Chemie str. 115 - 121
Přírodopis str. 122 - 126
Zeměpis str. 127 - 132

Umění a kultura
Hudební výchova str. 133 - 138
Výtvarná výchova str. 139 - 146

Člověk a zdraví
Tělesná výchova str. 147 - 162
Výchova ke zdraví str. 163 - 168

Člověk a svět práce
Praktické činnosti str. 169 – 176

5. **Učební osnovy – volitelné předměty** 177 - 198
1. název vyučovacího předmětu
2. charakteristika vyučovacího předmětu
3. vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
Seminář z českého jazyka
a literatury
Konverzace v Aj
Praktikum z fyziky
Praktikum z přírodopisu
Praktiku z chemie
Seminář z dějepisu
Základy administrativy
Konverzace v Nj

6. **Hodnocení výsledků vzdělávání žáků** 199 - 204
1. pravidla pro hodnocení žáků

Dodatek č. 1
Školní vzdělávací program pro školní družinu

1. Identifikační údaje

1.1. **Název školního vzdělávacího programu** : „Učení pro život“

1.2. Údaje o škole: Základní škola, Praha 10, Nad Vodovodem 460/81, příspěvková organizace;
Adresa: Nad Vodovodem 460/81, Praha 10 – Malešice, 108 00
IČ: 47611014
Ředitelka: Mgr. Jana Jeřábková, tel. 274 772 669
zsnadvodovodem@zsnadvodovodem.cz

1.3. Zřizovatel školy: Městská část Praha 10, Vršovická 68/1429, 101 38 Praha 10, tel. 267 093 465 (Odbor školství)

1.4 Platnost dokumentu: od 1.9.2022
č.j.: 19ZŠ1/2022

podpis ředitelky: Mgr. Jana Jeřábková Digitálně podepsal Mgr. Jana Jeřábková Datum: 2022.09.14 14:58:53 +02'00' razítko školy:

2.1. **Charakteristika školy**

Jsme úplná škola s 1. až 9. postupným ročníkem, provozujeme školní družinu i odpolední volnočasové aktivity. Žáci se mohou stravovat přímo v budově školy, kde stravování zajišťuje organizace Školní jídelna Praha 10, U Roháčových kasáren 19.
Kapacita školy je 600 žáků a kapacita školní družiny je 240 žáků.
Počet tříd je 22- 24
Školní družina má 8 - 9 oddělení pro žáky 1. až 3. tříd.
Je v provozu od 6,30 hod. do 7,40 hod. a od 11,40 hod. do 17,30 hod.
Škola je situována v klidné části Malešic, kde přímo na školní hřiště navazuje zeleň Malešického parku.
Dopravní dostupnost školy je však velmi dobrá, neboť se škola zároveň nachází jen několik desítek metrů od rušné Počernické ulice.
Naše škola má k dispozici 23 tříd; 2 tělocvičny (malou a velkou); odborné pracovny: fyziky, výtvarné výchovy, chemie a přírodopisu, informatiky, dějepisu a hudební výchovy; 3 samostatné místnosti školní družiny (5 oddělení je v kmenových třídách) a kuchyňku.
U školy je velká zahrada, kde je vybudováno moderní sportoviště (hřiště pro míčové hry, běžecké dráhy, doskočiště pro skok vysoký i daleký, pevné stoly pro stolní tenis) a jsou zde také herní prvky pro školní družinu, altán a učebna v přírodě.
Pedagogický sbor je stabilní, složený ze zkušených pedagogů. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, školní speciální pedagog. Všem pedagogům je umožněno dále se vzdělávat. Všichni učitelé jsou proškoleni v poskytování první pomoci, v problematice ochrany při mimořádných událostech.
Převážná většina žáků jsou děti ze spádové oblasti školy. Všem žákům je poskytováno kvalitní všeobecné základní vzdělání se zaměřením na zdravý životní styl.
Škola je od roku 2006 zapojena do mezinárodního programu Eco-Schools, který v ČR koordinuje jako projekt Ekoškola Sdružení TEREZA a jehož cílem je propojit environmentální výchovu s praktickými kroky vedoucími k ekologizaci provozu. Od roku 2010 je škola držitelem mezinárodního titulu Ekoškola, který v roce 2012, 2015 a 2019 znovu obhájila.
Třídy I. stupně většinou pravidelně jedenkrát ročně vyjíždějí do školy v přírodě, 2. a 3. ročníky mají obvykle jedno pololetí místo tělesné výchovy výuku plavání.
Třídy II. stupně většinou vyjíždí na ozdravné pobyty nebo na poznávací výjezdy. Každým rokem je obvykle pro 7. třídy organizován týdenní lyžařský výcvik.

Škola spolupracuje se Sdružením rodičů, které se mimo jiné podílí na zajišťování finančních zdrojů pro různé školní aktivity (např. karneval, Dětský den, lyžařský výcvik, aj.). Dále škola spolupracuje i se Školskou radou.

2.2. **Charakteristika školního vzdělávacího programu**

Charakteristika ŠVP vychází bezprostředně ze státního RVP základního vzdělávání.

Cílem je poskytnout kvalitní základní vzdělání, orientované zejména na životní praxi a rozvoj klíčových dovedností žáků. Vytvoření vstřícného prostředí otevřeného žákům i zákonným zástupcům, postaveném na slušnosti, zodpovědnosti a vzájemné úctě.

Zohledňuje: podmínky školy
místo v regionu Prahy 10
požadavky rodičů

Uplatňuje: princip rovnosti ve vzdělávání

Přihlíží: k individuálním schopnostem a možnostem žáků

Podporuje: žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Rozšiřuje: možnosti žáků nadaných a mimořádně nadaných v oblasti jejich zájmů

Předpokládá: tvořivý charakter práce učitelů, uplatňování jejich zkušeností a individuality

Bude doplňován a pozměňován podle potřeb praxe, připomínek a požadavků pedagogů, rodičů a žáků.

Škola stanoví následující vzdělávací a výchovné priority:

a) Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na aktivní dovednosti žáků.
b) Rozvíjet schopnosti nadaných a mimořádně nadaných žáků.
c) Pomoci žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními.
d) Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních pohybových aktivitách.
e) Rozvíjet komunikační dovednosti žáků; v mateřském jazyce
   v cizím jazyce
   v informačních technologiích
   v sociálních vztazích
f) Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých.
g) Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem.
h) Vytvářet u žáků projevy pozitivních citů v chování.

K naplnění těchto výchovných a vzdělávacích priorit je zapotřebí, aby:

ŽÁK spolupracoval, usiloval o své vzdělání.
ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE spolupracoval, měl aktivní a tvořivý přístup, byl zapojen v třídních aktivitách, pracoval event. jako člen školské rady.

UČITEL tvořivým způsobem vedl děti k praktickým dovednostem a sám se vzdělával a rozšiřoval své poznatky na odborných seminářích, uplatňoval efektivní způsoby výuky.
Aby se všichni mohli opřít o kvalitní a funkční „ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM“, který však není dogmatem, ale může být upravován (inovován) s ohledem na zkušenosti z průběhu a podmínek vzdělávání.

K bodu a): Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na aktivní dovednosti žáků:

- Učit žáky takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě a praxi.
- Vést žáky k osobní zodpovědnosti za vlastní vzdělávání a chování.
- Vést žáky k dodržování pravidel, plnění povinností, samostatnosti, objektivnímu sebehodnocení.
- Využívat efektivní metody výuky jako jsou projektové vyučování, skupinové vyučování, které vede žáky k týmové práci a vzájemné spolupráci.
- Vést žáky k volbě povolání podporováním výuky pracovních činností nejen v předmětu praktické činnosti, ale i v ostatních předmětů.

K bodu b): Zabezpečení vzdělávání nadaných a mimořádně žáků:
Podporovat žáky nadané a mimořádně nadané, vytvořit jim maximální podmínky pro jejich rozvoj (volitelné předměty, nabídka zájmových aktivit). Z metod práce preferovat jak samostatnou, tak skupinovou práci, zúčastňovat se soutěží, kde se žáci mají možnost prezentovat, zapojovat žáky do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, zadávat specifické úkoly.
Soutěže - vědomostní
- sportovní
- umělecké

Pomoc při identifikaci a následné péči o nadaného nebo mimořádně nadaného žáka:

- Individuální práce vyučujícího
- Spolupráce se školským poradenským zařízením
- Spolupráce se školním poradenským pracovištěm

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PO 1.stupně pro nadaného a mimořádně nadaného žáka:
Plán podpory 1.stupně stavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a školního speciálního pedagoga. Obvykle má písemnou formu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy a organizuje případné společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka:
IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v §28 vyhlášky č. 27/2016Sb a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i na kratší období než je

školní rok, může být upravován a doplňován. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP předá výchovný poradce informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy a zaznamená do školní matriky. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

K bodu c): Pomoc s přiznanými podpůrnými opatřeními:
Žáci jsou zařazeni do běžných tříd.
Účelem podpory těchto žáků je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu žáků s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.:

- Individuální práce vyučujícího
- Spolupráce se školským poradenským zařízením
- Spolupráce se školním poradenským pracovištěm
- Zajištění kompenzačních pomůcek

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování podpůrných opatření 1. stupně a IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:
Plán podpory 1. stupně sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a školního speciálního pedagoga. Obvykle má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce, podpůrných opatření prvního stupně, cílem podpory, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu vyhodnocování. Výchovný poradce stanoví termín přípravy a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.
Nevedou-li podpůrná opatření 1. stupně k naplnění stanovených cílů doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v §3 vyhlášky č. 27/2016Sb a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i na kratší období než je školní rok, může být upravován a doplňován. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP předá výchovný poradce informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v RVP ZV. Minimální doporučená úroveň bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je koordinována školním speciálním pedagogem.
Výchovný poradce a školní speciální pedagog jsou pověřeni spoluprací se školským poradenským zařízením.

K bodu d): Pohybové dovednosti rozvíjet při:

- Plaveckém výcviku
- Lyžařském výcviku
- Tělesné výchově

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží. Školu tím zároveň reprezentují.

K bodu e): Rozvoj komunikačních dovedností:

V komunikačních dovednostech se zaměřit na to, aby žák dosáhl určité úrovně ovládání jazyka, a to v každé oblasti, tedy od poslechu, čtení, k samostatnému ústnímu projevu, rozhovorům, porozumění textu, k rozlišení podstatných a okrajových informací, umět pracovat s textem, informacemi i informačními médii, k vyjádření dojmů z četby a formulování hlavní myšlenky. Vést žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učit žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.

K bodu f)-h): Hovořit a besedovat o zdravém životním prostředí a stylu života, o významu čistoty pracovního prostředí, o drogové prevenci a prevenci sociálně patologických jevů, vést žáky k uvědomělé kázni (chodby, jídelna), k zodpovědnému chování.

K těmto výchovným cílům budou směřovat nejen vyučovací hodiny, ale i mimoškolní aktivity, školní družina, školy v přírodě, školní výlety, ozdravné pobyty.

Z této charakteristiky školního vzdělávacího programu naší školy vyplývá, že chápeme vzdělání jako celistvé, a že jednotlivé oborové kompetence jsou vzájemně provázané a cesty k naplňování všech klíčových kompetencí jsou takové, aby odpovídaly možnostem a potřebám žáků a vedly k dosahování osobního maxima každého žáka.

Kompetence k učení:
Žáci jsou motivováni k samostatnému učení, vyhledávání zdrojů informací, k řešení projektových úkolů.

Kompetence k řešení problémů:
Vedeme děti k tomu, aby problémy byly řešeny. Prioritní je předkládání problémů z praktického života, tvořivé řešení problémů, hledání cest řešení.

Kompetence komunikativní:
Dbáme na správné a srozumitelné formulování myšlenek a postojů žáků, protože komunikativní dovednosti považujeme za základ úspěšnosti. Stejně tak jako naslouchat a respektovat názory druhých.

Kompetence sociální a personální:
Pro rozvoj této kompetence je potřebný takový individuální přístup k žákům, aby si žák uvědomil své osobnostní předpoklady a uměl je využít. Důležité je vedení žáků ke spolupráci a soužití se všemi lidmi, aby uměli vhodnou formou prosazovat své názory, ale současně být tolerantní k názorům ostatních.

Kompetence občanské:
Vedeme děti k uvědomění si důležitosti pravidel, jejich vytváření a respektování i důsledků jejich neplnění.

Kompetence pracovní:
Během školní docházky se žáci seznamují s různými pracovními činnostmi tak, aby si mohli ověřit své možnosti a nadání a mohli je konfrontovat s požadavky jednotlivých profesí.

Úroveň klíčových kompetencí, již by měli dosáhnout žáci na konci základního vzdělávání (Profil žáka 9. ročníku)

- samostatně získává informace z různých zdrojů, pracuje s nimi
- samostatně řeší problémy, kriticky uvažuje; při řešení problému logicky uvažuje
- úkoly řeší tvořivě , uplatňuje estetické cítění
- formuluje závěry na základě pozorování a pokusů; aplikuje poznatky a dovednosti v praxi
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oborů
- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace; vystupuje kultivovaně; pracuje v kolektivu; zapojuje se do diskuse, obhajuje názory
- kriticky hodnotí výsledky svého učení; chápe nutnost rozvíjení své osobnosti
- respektuje kulturní či jiné odlišnosti lidí a společenství
- rozlišuje názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití
- uvědomuje si důležitost pravidel, jejich vytváření a respektování i důsledků jejich neplnění, uznává společenské normy
- chápe základní ekologické souvislosti
- chová se zodpovědně v krizových situacích
- chápe význam zdraví a zdravého životního stylu
- má kritický postoj k návykovým látkám, násilí, šikaně či jinému nežádoucímu chování člověka

2.3. **Přehled průřezových témat**

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a dávají možnost utvářet si ucelený pohled na danou problematiku. Jejich nadpředmětový charakter kladně ovlivňuje proces osvojování klíčových kompetencí. Průřezová témata jsou průběžně zařazována do osnov vyučovacích předmětů.
Konkrétní realizace jednotlivých průřezových témat je podrobně rozepsána v následujících tabulkách. Každému tématu je věnována samostatná tabulka, ve které je popsáno jejich začlenění do výuky.
Toto začlenění je provedeno buď integrací do jednotlivých předmětů nebo formou projektů.

Zkratky vzdělávacích oborů:

Čj – český jazyk a literatura	Aj – anglický jazyk	Nj – německý jazyk
M – matematika	Inf– informatika	Prv – prvouka
Vl – vlastivěda	Přv – přírodověda	D – dějepis
Ov – občanská výchova	F – fyzika	Ch – chemie
Př – přírodopis	Z – zeměpis	Hv – hudební výchova
Vv – výtvarná výchova	Tv – tělesná výchova	VkZ – výchova ke zdraví
Pč – praktické činnosti	PF– praktikum z fyziky	ZA – základy administrativy
Njv – něm. jazyk volitelný	SD – seminář z dějepisu	Ajv – angl. jazyk volitelný
PPř – praktika z přírodopisu	KAj – konverzace ang.jaz.	

1.Osobnostní a sociální výchova - OSV

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
a) Rozvoj schopností a poznávání						M: Int., F:Int., I.:Int, Př:Int, Vv: Int., D: Int, Hv: P	M: Int., F: Int., Př: Int., Čj: Int., Za: int., SD Int. I.:Int	F: Int., Ch: Int., Vz: Int., Čj: Int., I: Int., Za: Int., Pf: Int. Hv: Int.	F: Int., Ch: Int., Př: Int., Čj: Int., I: Int., M: Int., Za: Int. Hv: P
b) Sebepoznání a sebepojetí						Aj: Int., Tv: Int., Čj: Int., Vz: Int., Hv: P I.:Int	Aj: Int., KAj: P., Vv: P., Tv: Int. Za: Int., Nj: Int., I.:Int	Ov: Int., Rv: Int., Tv: Int., Vz: Int., Zv: Int., Za: Int. Hv: Int., I.:Int	Tv: Int., D: Int.,P Za: Int. Hv: P I.:Int
c) Seberegulace a sebeorganizace						Čj: Int., Vz: Int., Hv: P I.:Int	Vz: Int. I.:Int	Ov: Int., Ch: Int., Vz: Int., Hv: P	D:Int.,P, M: Int., Ch: Int., Hv: P
d) Psychohygiena	Celé toto průřezové téma se týká soustavného					Tv: Int., Hv: P I.:Int	Tv: Int. I.:Int	I: Int., Vv: Int., Hv: P	I: Int., Vv: Int., M: Int., Hv: P, D:I
e) Kreativita	komplexního formování osobnosti dětí.					M: P, Čj: Int., Vv: Int.,. I: Int., Hv: P	M: Int., I: Int., Vv: Int.	I: Int., Vv: Int., Hv: P, Ds: Int.	I: Int., Vv: Int., D: Int,P M: Int., Hv: P

f) Poznávání lidí	Proto na I. stupni prolíná každodenně všemi	Aj: Int., Čj: Int., Z: Int., Nj: Int, Hv: P I.:Int	Hv: Int., Aj: Int., KAj: Int., Z: Int., Nj: Int., Rj:Int SD Int. I.:Int	Ov: Int., Rv: Int., D: Int., Aj: Int., Z: Int., Nj: Int., Rj:Int Hv: P, SD Int,P	D: Int, P Aj: Int., Hv: P, SD P I.:Int
g) Mezilidské vztahy	výukovými předměty.	D: Int., Čj: Int., Ov: Int., Hv: P I.:Int	D: Int., Vv: Int., Vz: Int., SD Int. I.:Int	Pč: Int., Ov: Int., D: Int., Hv: P, SD: Int. I.:Int	D: Int,P Hv: P, SD P. I.:Int
h) Komunikace		Hv: P, Int. Aj: Int., Čj: Int., I: Int., D: Int., Tv: Int.,	Aj: Int., Tv: Int., KAj: Int., I: Int., Nj: Int.,	Pč: Int., D: Int., Aj: Int., Tv: Int., I: Int., Nj: Int., Hv: P	D: Int, P Aj: Int., I: Int., Vv: Int., Tv: Int., Hv: P, Ds P
i) Kooperace a kompetice		Tv: Int., Hv: P I.:Int	Tv: Int. I.:Int	Tv: Int., Pf: Int., Hv: P I.:Int	Hv: Int,P D: Int, P M: Int., Tv: Int. I.:Int
j) Řešení problémů a rozhodovací doved.		Př: Int., Tv: Int. I.:Int	Př: Int., Tv: Int. I.:Int	F: Int., D: Int., Ch: Int., Vz: Int., Tv: Int., Vz: Int. I.:Int	Hv: Int., D: Int, P Ch: Int., Př: Int., Tv: Int., Vz: Int. I.:Int
k) Hodnoty, postoje, praktická etika		Čj: Int. I.:Int	F: Int., Pf: Int., SD Int. I.:Int	F: Int. I.:Int	D: Int., P I: Int

2. Výchova demokratického občana - VDO

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
a) Občanská společnost a škola		Prv: Int.		Vl: Int.	Vl: Int.		M: P, D: Int	Hv: Int., D: P	D: Int., SD Int.
b) Občan, občanská společnost a stát		Prv: Int	Prv: Int.			Hv: Int.	Ov: Int., SD Int,	Hv: Int., D: P, Z: Int., SD: Int.	Ov: Int., Aj: Int., D: Int., Rj:Int SD Int
c) Formy participace občanů v polit. životě			Prv: Int	Vl: Int			SD Int.	Hv: Int., Z: Int., D: Int., P	D: Int., Ov: Int., SD Int.
d) Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl: Int	Vl: Int	D: Int.	D: Int.	Hv: Int., D: P. SD: Int.	D: Int., Ov: Int., SD Int.

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
a) Evropa a svět nás zajímá			Prv: Int Aj: Int	Vl: Int., Aj: Int.,	Vl: Int., Aj: Int.,	D:Int., P, Aj: Int., Čj: Int., Hv: P	Aj: Int., P, Z: P, Př: Int., Hv: Int., Nj: Int., SD Int.	Pč: Int., Nj: Int., Aj: Int., Ch: Int., Njv: Int., SD: Int.	Nj: Int., Aj: Int., KAj: Int., Ch: Int., Hv: Int., Př: Int., Njv: Int. Rj:Int, D: P SD Int.
b) Objevujeme Evropu a svět				Vl: Int Aj: Int	Vl: Int.,.	Pč: P, D:Int., P, Aj: Int., Čj: Int., Hv: P,	Pč: P, Aj: Int., Rj:P KAj: Int., Z: P, Hv: Int., Nj: Int., D: P, SDInt	Pč: Int., D: P, KAj: Int., Aj: Int., Nj: Int., Njv: Int., SD: Int.	Nj: Int., Hv: Int., Ch: Int., KAj: Int., M: P, Njv: Int. SD Int.
c) Jsme Evropané					Aj, I, Vl, : P	D:Int.,P, Hv: P.	D:Int.,P Hv: Int., Nj: Int. SD Int.	Pč: Int., D: P, Vv: P, SD: Int.	D: Int, P KAj: P, Z: Int., M: P, Njv: Int. SDInt. P

4. Multikulturní výchova - MKV

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
a) Kulturní diference				Vl: Int., Aj: Int.,	Aj: Int.,	Hv: Int., Aj: Int. Hv: Int,P	Hv: Int,P Aj: Int., Rj:Int Z: Int. SD P.	Hv:P,Int., Nj: Int., RJ:Int SD: Int	Hv: Int, P D: Int., Njv: Int. Rj:Int
b) Lidské vztahy		Prv: Int	Čj: Int		Vv: Int., Aj: Int., P, .	Hv: Int,P Vv: Int., Vz: Int.	Hv: Int,P D: Int., KAj: Int., Aj: Int., SD Int.	Hv:P,Int. Vv: Int., Nj: Int., SD: Int. D:Int.	Hv: Int,P D: Int., Vv: Int., Njv: Int., Rj:Int SD Int.
c) Etnický původ		Prv: Int			Vl: Int	D: Int., Hv:P	Hv: Int,P Z: Int , SD Int. D:Int.	Hv:Int.,P, Z: Int., Vz: Int., SD: Int. D:Int.	Hv: Int,P Čj: Int., Ov: Int., SD Int.
d) Multikulturalita	Aj: Int	Aj:Int	Aj: Int	Aj: Int		Čj: Int. Hv: P	Nj: Int., Rj:Int Hv: P, SD P	Hv:Int.,P, D: Int., Aj: Int., Z: Int., SD: Int. RJ: Int	Nj: Int., Hv:Int.,P, Aj: Int., Rj:Int D: P, SD P
e) Princip sociálního smíru a solidarity						Hv:Int.,P	Hv: Int,P D: Int. SD P	D: Int., Hv: P, SD: Int.	D: P, Hv: P, SD Int.

5. Environmentální výchova - EMV

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
a) Ekosystémy		Prv: Int	Prv: Int	Vl: Int Přv: Int	Vl: Int Přv: Int	Př: Int.	Z: Int., Př: Int. Za: Int.	Za: Int.	Př: Int., Ch: Int., Za: Int.
b) Základní podmínky života			Prv: Int	Přv: Int	Přv: Int	Př: Int., P, Z: Int., Vv: P, D: Int.	SD Int.	F: P, Ch: Int., Pf: Int., SD: Int.	F: Int., P, Ch: Int., Př: Int., Pf: Int.
c) Lidské aktivity a problémy živ. prostř.		Prv: Int	Prv: Int	Přv: Int	Přv: Int	Hv: Int., Př: Int., P, D: Int.	F: Int., D: P, Z: Int., Př: Int, P SD Int.	Pč: Int., F: Int., Hv: Int., D: Int., Z: Int., Ch: Int, Pf: Int.	Hv: Int., Z: Int., Př: Int., Pf: Int.
d) Vztah člověka k prostředí	Vv: Int.		Vv: Int		Vv: Int	F: P, Hv: Int., D: Int., Př: Int.,	M: Int., D: Int., Hv: Int., Z: Int., SD Int.	Pč: Int., F: Int., Hv: Int., D: Int., Z: Int., Aj: Int. Ch: Int., Pf: Int., SD: Int.	F: Int., D: Int., Hv: Int., Př: Int., Z: Int., Ch: Int., Aj: Int., Pf: Int.

6. Mediální výchova - MEV

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
a) Kritické čtení a vnímání med. sdělení				Čj: Int I.:Int	Čj: Int	Čj: Int., Vz: Int.	I: Int., Vv: Int., Vz: Int., Hv: P SDInt	Čj: Int., Vz: Int., Hv: P	D: Int., Čj: Int., Ch: Int., Vv: Int., Hv: P, SD P.
b) Interpretace a vztahy med. sdělení a reality						Čj: Int. Vz: Int.	Hv: P	Hv: P	D: Int., Př: Int., Za: Int., Hv: P, SD P
c) Stavba mediálního sdělení						Čj: Int.,	Hv: P	Čj: Int., Vv: Int., D: P, Hv: P	D:Int.,P, Cj: Int., Hv: P, SD P
d) Vnímání autora mediálního sdělení						Čj: Int.	Hv: Int,P D: Int.	Hv: P, SD: Int.	Hv: Int,P D: Int., SD P
e) Fungování a vliv médií ve společnosti				I.:Int		ID: Int.	Hv:Int.,P D:int.	Z: Int., SD: Int.	D:Int.,P, Hv: Int,P I: Int., Z: Int. SD P

f) Tvorba mediálních sdělení				Vv: P		D: Int.	D: Int., Aj: Int., Hv: P, SD Int	Aj: Int., Hv: P	D: Int., Aj: Int., Hv: P, SD P
g) práce v realizačním týmu				I.:Int	I.:Int	Pč: P D: Int I.:Int.	Pč: P, HV. P, SD Int I.:Int	I: Int., Ch: Int., Hv:Int.P	I: Int., Ch: Int., Hv:Int,P, SD P

3.1.**Učební plán pro I. a II. stupeň**

3.1.1. Učební plán pro I. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Jazyk a jazyk. komunikace	Český jazyk a literatura	8	7+2	6+3	6+1	6+1	40
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24
Informační a komun. techn.	Informatika	-	-	-	0+1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	-	-	7
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
	Přírodověda	-	-	-	1	1+1	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5
	Celkem	20	22	25	25	26	118

Poznámka:
Vyjádření počtu hodin ve tvaru např. 8+1 představuje základní počet plus disponibilní příděl hodin.

3.1.2. Učební plán pro II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.	7.	8.	9.	celkem
Jazyk a jazyk. komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3+1	16
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	-	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	3+1	4+1	4+1	18
Informační a komun. techn.	Informatika	1	0+1	0+1	0+1	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1+1	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1+1	8
	Chemie	-	-	2	2	4
	Přírodopis	2	2	-	2	6
	Zeměpis	1+1	1+1	1	1	6
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1	2	2	2	9
	Výchova ke zdraví	1	1	0+2	-	4
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	0+1	1	1	1	4
	Celkem	29	30	30	30	
	Volitelné předměty:					
		-	-	-	-	
	Ostatní	-	-	0+1	0+2	3
	Celkem	29	30	31	32	122

Poznámka:
Vyjádření počtu hodin ve tvaru např. 4+1 představuje základní počet plus disponibilní příděl hodin.

4. Učební osnovy

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou vymezeny charakteristikou vzdělávací oblasti, na kterou navazuje její cílové zaměření a praktické propojení s klíčovými kompetencemi. Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů (rozdělených do vyučovacích předmětů), který je tvořen očekávanými výstupy a učivem, je uveden souborně za vymezením poslední vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

4.1 Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Jednou z nejdůležitějších oblastí vzdělávání je jazyk a jazyková komunikace, která patří k základní vybavenosti žáka. Slouží nejen k dorozumívání, ale napomáhá rozvoji myšlení, předávání výsledků poznání, ale i emocionálních hodnot.

Nejdůležitější pro osvojování poznatků pro vzdělávání v rozličných oborech je aktivní zvládnutí mateřského – českého jazyka, a to v podobě písemné i ústní. Velmi aktuální jsou v současné době cizí jazyky, v našich podmínkách zvláště anglický, německý a ruský jazyk. Výrazně slouží k utváření multikulturního vědomí. Kultivace jazykových dovedností žáků a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

4.1.1 Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové vymezení: V prvních pěti ročnících je časová dotace celkem 40 hodin. V 1. ročníku ZŠ má předmět komplexní charakter. Ve 2.-5. ročníku ZŠ má složky specifického charakteru:

- čtení a literární výchova
- jazyková výchova
- komunikační a slohová výchova
- psaní

V 6. – 9. ročníku má složky specifického charakteru:

- jazyková výchova
- literární výchova
- komunikační a slohová výchova

Časová dotace na II. stupni je 16 hodin

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je propojen s dramatickou výchovou, začleňuje se podle vhodnosti.

Vzdělávací obsah:

Obsahové vymezení předmětu: Dovednosti získané ve výuce českého jazyka jsou zásadní nejen pro jazykové vzdělání, ale jsou základem pro získávání všech znalostí v dalších oblastech vzdělávání. Žák základní školy prostřednictvím jazyka si nejen osvojuje znalosti, ale dále své znalosti prezentuje. Jazyk je tedy základním faktorem k poznávání a pochopení všech zákonitostí, které ho obklopují.

Výuka jazyka je zaměřena na oblasti: jazyková výchova, literární výchova , komunikace a sloh a její využití v dramatické výchově.

Jazyková výchova slouží k získávání a osvojení si psané i mluvené podoby českého jazyka. Při získávání a rozvíjení potřebných znalostí vedeme žáky k přesnému a logickému myšlení jako předpokladu správně formulované myšlenky, volbě vhodných výrazových prostředků.

Literární výchova umožní na základě četby rozlišit literární druhy, výrazové prostředky. Naučí žáky propojit literární dílo s dobou a jejími specifiky. Žáci se učí pochopit a hodnotit umělecký záměr autora. V neposlední řadě literární výchova rozšiřuje a obohacuje slovní zásobu a ovlivňuje i citové životní postoje.

Cílem *komunikační a slohové výchovy* je především naučit žáky formulovat a sdělovat své myšlenky, rozšiřovat slovní zásobu a naučit se volit vhodné výrazové prostředky verbální i neverbální komunikace. Prostřednictvím může být i *dramatická výchova.*

Vymezení předmětu vzhledem k rozvíjení *klíčových kompetencí* žáků:
Kompetence k učení :
Základem této kompetence je čtení s porozuměním. Důležité je nejen vyhledávání, ale i třídění informací a jejich aplikace. Žáci se učí využívat mluvnických, pravopisných a stylistických dovedností ve vlastních slohových pracích.
Kompetence k řešení problémů:
Žáci se učí získaných vědomostí využít při hodnocení literárního díla, zaujímat k němu určitý postoj, popřípadě i volit jiné řešení při respektování jiného názoru. Své schopnosti uplatňuje i v účasti na různých soutěžích a olympiádách.
Kompetence komunikativní:
Komunikace zaujímá nejdůležitější a základní postavení ve vyučovacím procesu, v českém jazyce zvláště. Žáci jsou vedeni k tomu, aby ústní i písemnou formou formulovali své názory, myšlenky, postoje, uměli je prosadit, obhájit.
Kompetence sociální a personální:
Rozhodující je vzájemná komunikace, práce ve skupině, schopnost naslouchat a respektovat ostatní. Učí se soustředit se.
Kompetence občanské:
Motivuje žáky k uvědomění si svého názoru a přesvědčení a respektování přesvědčení a názoru druhých lidí. Žáci se zapojují do kulturního dění a získávají pozitivní postoj k uměleckým dílům.
Kompetence pracovní:
Žáci se pokoušejí o vlastní tvorbu. Učí se zpracovat a využít pro vlastní studijní potřebu výtah, výpisky, referát, životopis. Využívají svých znalostí v běžné praxi (žádost, vyplňování tiskopisů, úvaha na společenská a aktuální témata).

4.1.2. Vzdělávací obor: **Cizí jazyk a další cizí jazyk** (anglický, německý a ruský)
Charakteristika vyučovacího předmětu:
Časové vymezení předmětu: Od 1. ročníku je vyučován první cizí jazyk (anglický), který bude od 7. ročníku doplněn dalším cizím jazykem (německý, event.ruský). Časová dotace je v 1. a 2. ročníku jedna hodina týdně a od 3. ročníku tři hodiny týdně pro první jazyk, druhý jazyk bude vyučován s dotací 2 hodiny týdně.
Obsahové a organizační vymezení předmětu:
Na naší škole je vyučován anglický, německý, event. ruský jazyk.
Cílem výuky cizích jazyků je umožnit dětem komunikovat i mimo hranice naší republiky, což je velmi důležité se vstupem ČR do EU a sbližování národů na celém světě.
Výuka jazyků na naší škole je zaměřena na osvojení komunikačních dovedností jak mluvenou formou, tak i formou písemnou. Součástí je i gramatika a slovní zásoba jazyka tak, aby žáci komunikovali správně. Děti se seznamují s historií, kulturou, geografií států.
Při výuce cizího jazyka dbáme na správnou výslovnost a přízvuk, klademe i důraz na pochopení jazyka v kontextu. Vzdělávání v prvním cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 a vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1
V hodině cizích jazyků mají žáci k dispozici zvukové nahrávky, videokazety, počítačové, výukové programy, obrazové materiály a hry apod.

Výchovné a vzdělávací strategie – vymezení předmětu vzhledem k rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Žáky vedeme k samostatnosti a aktivitě při získávání poznatků, podporujeme je a pomáháme při vypracovávání projektů: o zemích, kde se mluví anglicky, německy nebo rusky, využíváme jejich poznatků z cestování a vedeme je, aby se zapojovali do učebního programu a sami třídu seznamovali s kulturou jiných zemí. Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národů.

Kompetence k řešení problémů:

Snažíme se ukázat, že výuka cizích jazyků je v současné době velmi důležitá a vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. K tomu slouží řada témat, bloků, které jsou během roku zařazovány a probírány. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si sami dokázali poradit v běžných situacích, dokázali využít svoji slovní zásobu, komunikační schopnosti získané ve školním vyučování, k tomu využíváme práci s autentickými texty, videokazetami, poslechová cvičení a hlavně školní výukové programy.

Kompetence komunikativní:

Schopnost komunikovat v cizím jazyce je jednou z klíčových kompetencí, které si žáci osvojují během studia na ZŠ. Komunikativní schopnosti jsou rozvíjeny za pomoci řešení problémových situací, diskusí nad tématy z běžného života a samostatnou prací, či prací ve skupině. Žák je veden k tomu, aby dokázal sdělit svoje přání, požadavky, názory, formou mluveného či psaného slova. Klademe důraz na to, aby si za všech okolností dokázal poradit a dorozumět se i s použitím omezených jazykových prostředků.

Výuka jazyků vede žáky k osvojování pozitivních návyků, rozvoji tvůrčích schopností, samostatnosti a systematičnosti.

Prezentování samostatných projektů, diskuse nad tématy, rozvíjení schopnosti vystupovat před jinými lidmi, formulovat myšlenky a obhájit určité stanovisko.

Podporujeme spolupráci ve skupině, která vede k toleranci a respektu k názorům druhých.

Kompetence občanská:

Jazyková výuka se snaží podporovat hrdost na vlastní národní příslušnost s respektem ke všem ostatním lidem různé národnosti, rasy, vyznání, jazykové a státní příslušnosti, výuka směřuje k vzájemnému porozumění mezi lidmi, k respektu a toleranci. Vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Tímto způsobem zasahuje výuka cizích jazyků do všech dalších vzdělávacích okruhů.

Kompetence pracovní:

Schopnost systematického sebevzdělávání v libovolné etapě života člověka, schopnost samostatného vyhledávání informací a jejich využití v praktickém životě – to je jedna z klíčových věcí, které si žák osvojí ve škole. Žáci se učí samostatné práci se slovníkem, cizojazyčným textem, slyšeným sdělením, prací s knihou, vedení zápisků, schopnosti najít v textu či mluvené řeči podstatnou informaci a sdělit ji dále, součástí učebního programu je práce s internetem a videem. Děti se učí samostatně myslet, využívat získané informace a tvořivě vyhledávat další a vkládat je do souvislostí, nespoléhat se na již získané pensum informací.

4.2. Vzdělávací oblast : **Matematika a její aplikace**

4.2.1. Vzdělávací obor: Matematika

Matematika je důležitým oborem v životě člověka. Žákům poskytuje systém vědomostí a dovedností, který nachází uplatnění při studiu mnoha oborů, při analýze mnoha konkrétních faktů, rozvíjení abstraktního myšlení a logického uvažování. Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím samostatného vyučovacího předmětu matematika, a to na prvním i druhém stupni.

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah má 4 tématické okruhy:

čísla a početní operace

číslo a proměnná

závislosti, vztahy a práce s daty

geometrie v rovině a prostoru

Zahrnuje též nestandardní aplikační úlohy a problémy a průřezová témata, protínající se všemi tématickými okruhy.

Hlavní formou realizace předmětu matematika je vyučovací hodina. Ve výuce se kombinuje cyklický a lineární rozvoj znalostí a dovedností. V každém ročníku žáci navazují na poznatky získané v předchozích letech. Tyto poznatky jsou dále prohlubovány a rozšiřovány. Matematické vzdělávání na základní škole je zaměřeno na osvojení matematických pojmů a postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení a užití matematiky v reálných situacích.

Výuka probíhá většinou ve třídách ev. v pracovně informatiky. K učení je využíváno různých forem práce, učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky (interaktivní tabule).

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika, zeměpis, chemie).

Časová dotace činí v 1. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 5 vyučovacích hodin týdně. V 6. a 7. ročníku po 4 hodinách týdně a v 8. a 9. ročníku po 5 vyučovacích hodinách týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni k rozvoji logického, algoritmického, kombinatorického a abstraktního myšlení, rozvoji paměti. Vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmy, vztahy, algoritmy metody řešení), využívání prostředků výpočetní techniky (vyhledává a třídí informace), plánování učení, nacházení vhodných postupů, systematičnosti a kritickému ohodnocení. Aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci rozpoznají podstatu problémů, oddělí důležité od nepodstatného, zvolí správný postup, odhadují výsledky. Využívají obecný návod k řešení konkrétního problému, vytvářejí obecně využitelnou strukturu řešení a zjišťují, že různé varianty postupu vedou ke stejnému řešení.

Kompetence komunikativní:

Žáci jsou vedeni k logickému, přesnému a stručnému vyjadřování s využitím matematického jazyka včetně symboliky, přesnému formulování otázky, jasnému popisu zvoleného postupu a umění poslouchat druhé.

Kompetence sociální a personální:

Žáci jsou vedeni k rozvoji osobnostních rysů (vytrvalosti, píli, systematičnosti, pracovitosti, kritičnosti, sebekontrole). Účinně spolupracují ve skupině (přijmou určité „role“). Formulují a ověřují hypotézy, věcně argumentují. Umí pomoci a přijmout pomoc.

Kompetence občanské:
Žáci respektují názory druhých, hodnotí svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu.
Kompetence pracovní:
Žáci správným způsobem užívají pomůcek, vybavení a techniky. Jsou vedeni k dodržování vymezených pravidel. Zdokonalují si grafický projev (úpravnost, přesnost) a jsou vedeni k efektivitě a systematičnosti při vlastní práci.

4.3. Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

4.3.1.Vzdělávací obor: Informatika:

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové, obsahové a organizační vymezení

Na prvním stupni je výuka realizována v rámci samostatného předmětu v 4. a 5. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

Na druhém stupni je výuka realizována v rámci samostatného předmětu v 6. – 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně

Ve školní roce 2022/2023 probíhá výuka v 8. a 9. ročníku podle ŠVP platného od 1.9.2019.Ve školním roce 2023/2024 probíhá výuka v 9. ročníku podle ŠVP platného od 1.9.2019.

Ve výuce je využívána kombinace cyklického a lineárního rozvoje znalostí a dovedností, v každém ročníku žáci navazují na poznatky získané v předchozích letech a tyto jsou dále rozšiřovány a doplňovány o nová témata odpovídající příslušnému vývojovému stupni myšlení.

Předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založen na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci.

Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů.

Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

V rámci předmětu informatika jsou žákům vytvářeny podmínky pro zpracování různých projektů a prací i v rámci dalších vyučovacích předmětů.

Žáci pracují jednotlivě i ve skupinách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací a k rozlišení jejich hodnověrnosti. Zadávanými úkoly vedeme žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem nich, k objevování možností využití Informatiky v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů
Žáky vedeme k tvořivému a systémovému přístupu při řešení problémů, ke schopnosti zvolit si vhodný postup řešení, případně dokázat úlohu vyřešit různými způsoby. Osvojené postupy aplikujeme při řešení obdobných nebo nových problémových situací.

Kompetence komunikativní
Žáky vedeme ke správné orientaci v zadaných úkolech, správnému a srozumitelnému vyjadřování, logicky a věcně argumentovat (dbáme na obsah i formu sdělovaného). Pro komunikaci na dálku žáci využívají vhodné digitální technologie a dodržují pravidla pro danou technologii. Vedeme je ke schopnosti porozumět různým přístupům ke kódování informací a ke komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

Kompetence sociální a personální
Při práci jsou žáci vedeni k systematičnosti, přesnosti, schopnosti rozvrhnout si pracovní úkoly, dovést věci do konce. Při práci ve skupině vedeme žáky ke spolupráci, vzájemné komunikaci, ochotě pomoci, připravujeme je na týmovou práci. Žáci jsou přizváni k hodnocení prací – dokáží hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou vedeni k ohleduplnosti a respektu k názoru druhých.

Kompetence občanské
Žáci jsou seznamováni s legislativou a obecnými etickými pravidly (autorský zákon, citace uvedeného pramene, ochrana osobních údajů, hesla, zabezpečení počítače a dat, digitální stopa). Při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.

Kompetence pracovní
Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s digitální technikou. Žáci se učí samostatnosti, dodržování vymezených pravidel, zodpovědnosti za dokončení zadaných úkolů podle svých schopností co nejlépe. Posuzují technická řešení z pohledu druhých lidí a vyhodnocují je v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech.

4.4. Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Tato vzdělávací oblast je realizována pouze na I. stupni školy a bude probíhat v předmětech Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda. Zahrnuje témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, problematiky peněz, vlasti, přírody, techniky, zdraví, bezpečí apod.
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět bude rozvíjet poznatky, zkušenosti a dovednosti, které žáci získali v rodině a v předškolním vzdělávání. Důležité je, aby se naučili vytvářet vlastní názory, formulovat je, aby si dokázali uvědomit souvislosti vyplývající ze sociálního prostředí, ve kterém žijí. Proto je nezbytné, aby tato výuková oblast byla co nejvíce propojena s reálným životem, neboť podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Potřebné dovednosti a vědomosti žáci získávají především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu, činnosti lidí, řeší modelové situace.
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tématických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody

- Člověk a jeho zdraví

Na II. stupni navazují na tuto oblast vzdělávací obory Člověk a příroda, Člověk a zdraví, Člověk a společnost

4.4.1. Vzdělávací obor: **Prvouka**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Tento předmět je realizován v 1. – 3. ročníku ZŠ a jeho časová dotace je v 1. a 2. ročníku 2 hodiny, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně. Zahrnuje témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, zdraví a bezpečí. Výuka probíhá většinou ve třídách nebo vyžaduje-li to téma, na vycházkách.

Předmět rozvíjí poznatky dítěte získané v rodině, pomáhá dětem k orientaci v nejbližším okolí, k chápání základních přírodních jevů, učí je pozorovat svět, žít ve společnosti a uplatňovat dobré vlastnosti v soužití s lidmi.

Dítě objevuje vše, co je zajímá a v čem by v budoucnu mohlo uspět. Získává konkrétní dovednosti v modelových situacích k řešení každodenních životních problémů. Učí se chápat, že zdraví člověka je nejdůležitější lidskou hodnotou.

Učivo prvouky je založeno na činnostech a hrách, které podporují tvořivé poznávání a vedou k osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu, vytváření vztahu k přírodě i ke kulturním výtvorům.

Základem předmětu je pozorování, pojmenování a porovnávání skutečnosti. Vlastními výtvory se pak dítě snaží zachytit a hodnotit životní situace.

Významná je schopnost učitele vytvářet vhodný pracovní režim, který povede k atmosféře důvěry a kde děti naleznou pochopení i pro své osobní problémy.

Vymezení předmětu vzhledem ke klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení:

Žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení. Žák vyhledává a třídí informace, jejich propojení využívá v procesu učení i v praktickém životě. Žák samostatně pozoruje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry. Žák poznává smysl učení a posuzuje vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů:

Žák vnímá různé problémové situace ve škole i mimo školu, učí se rozpoznávat problémy, přemýšlí o příčinách a plánuje způsoby řešení. Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti. Žák prakticky ověřuje správnost řešení problémů, osvědčené postupy aplikuje v nových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní:

Žák rozvíjí dovednost správně, výstižně a v logickém sledu formulovat své myšlenky a názory. Žák naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, obhajuje svůj názor, zapojuje se do diskuse. Žák se seznamuje s různými typy textů a obrazových materiálů, tvořivě je využívá ke svému rozvoji. Žák využívá informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální:

Žák spolupracuje ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů. Žák chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu. Žák se podílí na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. Žák řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení, sebedůvěry a sebeúcty.

Kompetence občanské:
Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí. Žák se zodpovědně chová v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne dle svých možností pomoc. Žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.
Kompetence pracovní:
Žák používá bezpečné materiály, nástroje a vybavení, dodržuje daná pravidla. Žák vnímá zdravotní a hygienická rizika při práci a snaží se je eliminovat. Žák se učí pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá vlastní postupy.

4.4.2. Vzdělávací obor: **Vlastivěda**

Charakteristika vyučovacího předmětu:
Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku. Časová dotace předmětu vlastivěda je ve 4. i 5. ročníku 2 hodiny týdně.
Předmět vlastivěda formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu. Žáci se seznamují s životem a tradicemi v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa.
Vědomosti a poznatky si žáci osvojují nejen na základě výuky, ale i prostřednictvím rozmanitých činností (vycházky, exkurze, návštěva galerie, výstavy...).
Výuka směřuje k vytváření základní představy o ČR, o její přírodě, kultuře a historii, a o dalších evropských státech. Žáci se učí pracovat s mapami, používat získané dovednosti v praxi. Při výuce jsou vedeni k využívání různých zdrojů informací (televize, internet, encyklopedie, odborná literatura přiměřená věku žáků).
Rozvíjejí schopnosti pozorovací, srovnávací, vyjadřovací. Na základě získaných poznatků, dovedností a zkušeností si vytvářejí odpovědný vztah k přírodnímu a kulturnímu bohatství a životnímu prostředí na Zemi.

Vymezení předmětu s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí:
Kompetence k učení:
Žáci aktivně vyhledávají a třídí informace s využitím všech dostupných zdrojů. Učí se chápat získané poznatky v širších souvislostech. Jsou motivováni k dalšímu vzdělávání.
Kompetence k řešení problémů:
Žáci se učí poznávat problémy. Vyhledávají různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů.
Kompetence komunikativní:
Žáci využívají časové údaje při řešení různých situací, rozlišují děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech.
Kompetence sociální a personální:
Žáci se učí pracovat v týmu. Učí se chápat rozdíly mezi lidmi, národy a vzájemnému respektu.
Kompetence občanské:
Žáci se učí přijímat společenské normy. Vytvářejí si vztah k rodné zemi, rodině, tradicím a pod. Seznamují se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě.
Kompetence pracovní:
Žáci se učí správnému způsobu užití pomůcek. Utvářejí si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti. Učí se na příkladech porovnávat minulost a současnost.

4.4.3. Vzdělávací obor: **Přírodověda**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, je realizován ve 4. a 5. ročníku v návaznosti na prvouku. Jeho časová dotace činí ve 4. ročníku 1 hodinu týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Jeho obsahem jsou témata, která rozvíjejí vědomosti a dovednosti, jež umožňují žákům aktivně poznávat přírodu, člověka i prostředí v němž člověk žije. Žáci se seznamují se základními jevy a vztahy v přírodě, získávají základní vědomosti o Zemi, vesmíru, technice.

Výuka vede ke společnému i samostatnému pozorování a poznávání přírody a řešení přiměřeně náročných úkolů, k získávání kladného vztahu k přírodě a životnímu prostředí, uvědomění si odpovědnosti člověka za své zdraví, za poskytnutí první pomocí, za bezpečné chování. Žáci se seznamují s jednáním v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti, včetně chování při mimořádných událostech.

Základem výuky v této oblasti by měl být osobní příklad učitele a vlastní prožitek žáků. Tato vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku v dalších vzdělávacích oblastech.

Vymezení předmětu s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žáci získávají informace o přírodě, pozorují přírodu, zaznamenávají pozorované jevy, porovnávají výsledky svého pozorování. Žáci aktivně vyhledávají a třídí informace s využitím všech dostupných zdrojů. Učí se chápat získané poznatky v souvislostech. Jsou motivováni k dalšímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci poznávají problémové situace, učí se nalézat způsoby řešení problémů, správně se rozhodovat a vyhledávat příslušné informace potřebné k řešení problémů. Ověřují vhodnost zvoleného způsobu řešení.

Kompetence komunikativní:

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, používají správnou terminologii. Učí se vyjadřovat výstižně a logicky své názory i respektovat názory druhých a vhodně na ně reagovat. Žáci pracují s různými zdroji informací (encyklopedie, internet, učebnice, exkurze).

Kompetence sociální a personální:

Žáci se učí pracovat v týmu, učí se poskytnout pomoc i o ni požádat. Budují si sebedůvěru a samostatnost a konfrontací s ostatními se učí sebehodnocení.

Kompetence občanské:

Žáci se učí přijímat společenské normy, učí se chápat rozdíly mezi lidmi a vzájemnému respektu. Vytvářejí si odpovědný vztah k přírodě, k životnímu prostředí, ke zdraví a bezpečnosti sebe i druhých.

Kompetence pracovní:

Žáci pozorují, experimentují a manipulují. Učí se správnému způsobu užití pomůcek. Dodržují obecná pravidla bezpečnosti. Žáci utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné pracovní i týmové činnosti. Učí se plnit své povinnosti.

4.5. Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vzdělávací oblast člověk a společnost je zařazena pouze na II. stupni v předmětech dějepis a občanská výchova.

Tato oblast nejvíce ze všech oblastí se prolíná do současného života. Na základě informací z obou předmětů „dává návod“ k určitému chování, životní orientaci. Výchozí myšlenka je dána citátem W. Churchilla : „Kdo nezná minulost, nezná i budoucnost“.

Žáci si vytvářejí svůj vlastní názor na současné problémy světa, učí se toleranci, respektování lidských práv, demokracii, ponechávají prostor pro vyjádření jiného názoru, uvědomují si nebezpečnost rasismu a vyhroceného fanatismu různých náboženství a sekt, učí se sociálnímu a charitativnímu cítění.

Cílem je, aby žáci dokázali třídit fakta a vylučovali fanatismus, totalismus, aby nepodléhali propagandě masmédií, reklam, sekt a především, aby stáli za svým názorem, či aby přiznali svůj omyl.

Chceme na základě znalostí historie člověka a vývoje jeho myšlení, aby si dokázali vážit odkazu práce a konání našich předků, aby pochopili tradice.

4.5.1. Vzdělávací obor: **Dějepis**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové vymezení předmětu:

Je vyučován v každém ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Tento obor přináší žákovi obraz o konání člověka v minulosti a hledá prolínání minulých a současných stavů. Upřednostňuje především hodnoty evropských dějin. Rozvíjí představy o životě, myšlení lidí. Žáci se seznámí s osobnostmi, které neodmyslitelně patří k evropským duchovním, kulturním a politickým dějinám. Uvědomují si, že historie není uzavřenou záležitostí a některé jevy se opakují pouze v rozdílu časovém.

Cílem je, aby si žák vypěstoval zájem o současnost i minulost národa, navázal na integritu Evropy a postupného propojení světa, aby rozpoznal klady i zápory globalizace Země. Učí se vyjadřovat k daným historickým jevům a hledá řešení. Na regionálních dějinách se učí národní hrdosti, úctě k práci našich předků, poznává kulturu a myšlení jiných etnik, vypěstovává si toleranci k jiným národům i k jejich odlišnosti. Seznámí se s jinými názory a učí se je tolerovat. Rozpoznává názory a postoje, které odporují demokratickému smýšlení. Z kulturního dědictví jiných národů určuje trvalé hodnoty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení:

Zadávání úkolů na základě informovanosti žáků, používání správné terminologie, dávat možnost k prolínání do jiných předmětů. Cílem je dosáhnout zamyšlení nad dějinným vývojem, hledání příčin vzniku problému a jeho řešení.

Kompetence k řešení problémů:

Zařazování různých forem práce s navozováním otázek, při kterých sami žáci dojdou k hodnocení a charakteristice daného období, uplatňují vlastní názor, hledají logické příčiny.

Kompetence komunikativní:

Rozšiřování slovní zásoby, přesné a výstižné vyjadřování, kultura rozhovoru.

Kompetence sociální a personální:

Vytváření bezstresového prostředí, vytváření dobrého klima na pracovišti, vzájemné povzbuzování.

Kompetence občanské:

Tolerance názoru, upevňování tolerance k jiným kulturám a náboženským tradicím, ohleduplnost.
Kompetence pracovní:
Dodržování kvality práce, vzájemná rada, důvěra, vytváření přátelského ovzduší, upevňování pracovních návyků.

4.5.2. Vzdělávací obor: **Občanská výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:
Časové vymezení předmětu: Předmět občanská výchova je vyučován v každém ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.
Specifické cíle předmětu: Hlavním cílem práce v hodinách občanské výchovy je výchova člověka pro život, výchova k soužití mezi lidmi, výchova k etickým a mravním hodnotám, výchova k zodpovědnosti. Během výuky na II. stupni:

- seznamujeme žáky s různými pojmy ze společenských věd
- vedeme k pochopení významu pojmů rodina, vlast, vlastenectví, činnost armády
- vedeme k orientaci v základních právních předpisech
- vedeme k orientaci ve světě financí

Ve výuce chceme co nejvíce využívat vlastní aktivitu žáků, opíráme se o jejich znalosti z I. stupně, z dějepisu a z výchovy ke zdraví.

Vymezení předmětu vzhledem k rozvíjení klíčových kompetencí žáků:
Kompetence k učení:
Vedeme žáky k tomu, aby dokázali logicky spojovat známá fakta a poznatky. Využíváme mezipředmětové vztahy. Děti pracují s encyklopediemi, médii. Zpracovávají samostatné či skupinové práce.
Kompetence k řešení problémů:
Žáci tvořivě přistupují k řešení problémů. Vyhledávají vhodné informace. Učí se poznatky hodnotit, třídit a vyvozovat závěry a nalézat řešení.
Kompetence komunikativní:
Žáci se učí formulovat své myšlenky. Názory prezentují před kolektivem. Učí se nonverbální komunikaci. Učí se aktivnímu naslouchání.
Kompetence sociální a personální:
Žáci se učí spolupracovat v týmu. Hodnotí svoji práci i práci ostatních.
Kompetence občanské:
Žáci se připravují na život v občanské společnosti. Vedeme žáky k principu demokracie, uznávání pravidel a řádů. Žáci se učí pravidla vytvářet a následně respektovat a uvědomovat si důsledky neplnění. Vedeme děti k odpovědnosti k prostředí, ve kterém žijí.
Kompetence pracovní:
Učíme žáky pracovním návykům – odhadnout síly – naplánovat – dovést do konce. Klademe důraz na spojení s praktickým životem.

4.6. Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou zahrnuty předměty: fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis. Zkoumají otázky, které se týkají zákonitostí přírody, přírodních jevů a faktů. Cílem výuky je porozumět přírodním procesům, které mají také vliv i na ochranu zdraví, životního prostředí a majetku a získané informace využít pro lepší orientaci v běžném životě. Toto poznání žáky podněcuje k vlastním úvahám, dalšímu studiu a

zájmu poznávat přírodu jako systém. Vyučující se budou snažit, aby nedocházelo ke zbytečnému zdvojování učiva a dbát na jeho propojení s problematikou ekologie.
Budeme se snažit vést žáky:

- k samostatnosti při získávání poznatků
- k vyhledávání přírodovědných informací a jejich aplikaci v praktickém životě
- k poznávání přírody jako systému, jehož součásti na sebe působí a ovlivňují se
- k pochopení výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- k nácviku jednoduchých laboratorních metod s dodržováním bezpečnostních pravidel
- k podněcování zájmu o přírodní vědy

4.6.1. Vzdělávací obor: **Fyzika**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové, obsahové a organizační vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět na II. stupni s hodinovou dotací 8 hodin, v každém ročníku 2 hodiny týdně, výuka probíhá v odborné pracovně.
Vzdělávání v dané oblasti:

- vede žáka ke zkoumání a porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě a technické praxi
- směřuje k osvojení základních metod práce (pozorování, měření, vytváření experimentů, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení a vyvození závěrů)
- podporuje rozvíjení logického uvažování, hlavně ve vztahu k praktickému využití získaných poznatků
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede k osvojení základních pravidel bezpečné práce při provádění experimentů i pravidel bezpečnosti ve vztahu k fyzikálním jevům obecně
- směřuje k porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem životního prostředí (ekologické hledisko)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva:

- frontální výuka s demonstračními pokusy
- skupinové práce s využitím pomůcek, přístrojů, měřidel, pracovních listů
- samostatná pozorování
- projekty, na kterých žáci pracují samostatně nebo ve skupinách

Při výuce je též využívána výpočetní technika (interaktivní tabule, výukové programy pro fyziku, internet)
Ve školním roce 2022/2023 bude v 7.ročníku probráno učivo Síly a jejich vlastnosti dle ŠVP platného od 1.9.2022.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací (využití různých zdrojů informací), používání odborné terminologie, samostatnému měření, experimentování, nalézání souvislostí mezi získanými daty a jejich správné interpretaci.

Kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáky při zpracování různých praktických i laboratorních úloh k plánování jejich řešení (tj. nalezení problému, zvolení vhodného způsobu řešení, využití logických i matematických postupů, vyhodnocení získaných dat).

Kompetence komunikativní:
Práce ve skupině je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. Žáci se učí orientovat se v textu, sdělovat své poznatky srozumitelně a jasně. Učitel vede žáky k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě (dbá na obsah i formu sdělovaného)
Kompetence sociální a personální:
Při práci ve skupinách vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů, k pocitu zodpovědnosti. Učitel vede žáky k ochotě pomoci, navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků. V průběhu řešení zadaných úloh žáci rozvíjí svou píli, soustředěnost, schopnost rozvrhnout si pracovní úkoly.
Kompetence občanské:
Vedeme žáky k odpovědnosti za životní prostředí (šetrné využívání elektrické energie; obnovitelné zdroje). Vedeme žáky k uplatňování získaných poznatků v praktickém životě.
Kompetence pracovní:
Vedeme žáky k dodržování bezpečného chování a ochraně zdraví při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními, k dodržování vymezených pravidel. Žáci při práci rozvíjejí pracovní návyky, učí se samostatnosti.

4.6.2. Vzdělávací obor: **Chemie**

Charakteristika vyučovacího předmětu:
Časové vymezení předmětu:
Chemie jako samostatný předmět se vyučuje v 8. a 9. ročníku s časovou dotací dvou hodin týdně, výuka probíhá v odborné pracovně.
Obsahové a organizační vymezení předmět:
Oblasti zkoumání v chemii jsou úzce spjaty s dalšími přírodními vědami. Zeměpis pak není čistě přírodní vědou, ale chemie je s ním úzce spojená – surovinové zdroje chemického průmyslu. Předmětem také prolínají důležité poznatky o ekologických problémech. Žáci se naučí chápat souvislosti mezi přírodou a člověkem, především jako závislost na přírodních zdrojích. Seznámí se s konkrétními látkami, které působí negativně na zdraví člověka a osvojí si pravidla bezpečné práce při práci s nimi v laboratoři i v běžném životě. Úkolem tohoto předmětu je také to, aby žáci pochopili jaký vliv má lidská činnost na stav životního prostředí a zdraví lidí. Učí se řešit poznávací nebo praktické problémy, které souvisí s chemickými ději.
Vzdělávání v předmětu chemie

- podchycuje a rozvíjí zájem o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů
- pracuje s různými zdroji informací (encyklopedie, internet)
- směřuje k tomu, aby získané poznatky byly reprodukovány a předávány žákovskému kolektivu
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi
- seznamuje žáky s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (průmysl, zemědělství, energetika, zdravotnictví, potravinářství a výživa člověka)
- podporuje rozvíjení logického uvažování ve vztahu k praktickému využití poznatků z oboru chemie

Formy a metody práce

- samostatné pozorování a využití vlastního úsudku
- plnění praktických úkolů
- demonstrační pokusy

- práce ve skupinách
- nácvik jednoduchých laboratorních metod

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:
Kompetence k učení:
Vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování vlastností látek, správnému používání chemických značek a termínů, samostatnému získávání poznatků a jejich třídění, vyhledávání podstatných informací, zjišťování souvislostí mezi poznatky a využití v praxi
Kompetence k řešení problémů:
Učitel předkládá problémové situace, které souvisejí s učivem chemie, vede žáky k samostatnému promýšlení využití některých chemických dějů v běžném životě, dává možnost obhájit různá řešení problémů, vede žáky k využití znalostí matematiky, fyziky a přírodopisu při řešení některých otázek a chemických příkladů.
Kompetence komunikativní:
Dbát na spolupráci členů skupiny při řešení zadaných úkolů např. v laboratorních cvičeních. Správně se orientovat v textu, otázky srozumitelně sdělovat. Dbát na obsah a formu sdělovaných poznatků. Vést žáky k jasné formulaci sdělovaných myšlenek.
Kompetence sociální a personální:
Zadávat úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. Podněcovat žáky k smysluplné a ukázněné diskusi. Vytvářet situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných. Při řešení úloh rozvíjet zdravé soupeření. Vést k posílení sebedůvěry.
Kompetence občanské:
Uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost s domácí přípravou. Respektovat pravidla platící pro práci s chemickými látkami, respektovat řád učebny. Dodržovat pravidla slušného chování. Vyžadovat zodpovědné chování v krizových situacích. Respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.
Kompetence pracovní:
Rozvíjet a upevňovat pracovní návyky. Dbát na bezpečné a účinné používání chemických pomůcek (nářadí, nádobí, materiál). Dodržovat pravidla bezpečného chování žáků ke svým spolužákům. Vést k samostatnosti při řešení úloh i laboratorních cvičení.

4.6.3. Vzdělávací obor: **Přírodopis**

Charakteristika vyučovacího předmětu:
Výukový obsah přírodopisu je vyučován v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Člověk a zdraví. Průřezové téma Environmentální výchova má svým zaměřením nejblíže k přírodopisu. Přírodopis navazuje na prvouku a přírodovědu I. stupně.
Výuka probíhá v 6., 7. a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodin týdně. Obsah učiva biologie člověka se realizuje v 8. ročníku v rámci vzdělávacího programu Výchova ke zdraví.
Výuka probíhá v odborné učebně; k dělení hodin nedochází. Část výuky se realizuje v učebně výpočetní techniky a podle možností také v rámci exkurzí a terénních cvičení.
Cílem předmětu, stejně jako celé vzdělávací oblasti, je poznání a porozumění přírodních zákonů. Vnímání přírodní a společenské složky jako celku, který je propojen řadou vztahů a procesů v rámci celé biosféry, v nichž má člověk nezastupitelnou roli. Je potřebné chápat a řídit se v běžném životě zásadami (trvale) udržitelného zdroje.

Ve výchově ke zdraví je položen důraz na péči o vlastní zdraví, dodržování zásad zdravého životního stylu a poznání významu vlivu životního prostředí jak na vlastní zdraví, tak na zdraví všech lidí.
Kromě zmíněného průřezového tématu Environmentální výchova se v přírodopise probírají také témata Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Osobnostní a sociální výchova.
Nejužívanějšími formami a metodami výuky je výklad, pozorování a pokus, práce s informacemi (PC, rozličná literatura, video), kooperativní činnosti, samostatná pracovní činnost. Žáci by pomocí aktivizujících metod měli získat především zdravé sebevědomí, utvářet si vlastní názory a správně se rozhodnout (diskuse, řešení problémových úloh, praktická cvičení, simulace, exkurze a besedy s odborníky).
Žáci mají možnost zvolit si předmět Praktikum z přírodopisu.

Cílovými životními kompetencemi jsou:
Kompetence k učení:
Utvoření komplexního pohledu na přírodní vědy, pracovat ve skupině i samostatně, docházet k logickým závěrům, orientovat se a chápat významné pojmy, termíny a symboly oboru, aplikovat předkládané informace do běžného života, využívat metody racionálního uvažování a empirické metody ke zjišťování vlastních výsledků, pravidelné využívání spolehlivých informačních zdrojů s přírodopisnou tématikou, systematické celoživotní vzdělávání
Kompetence k řešení problémů:
Umět získat informace z rozličných zdrojů a orientovat se v nich, vytvářet si vlastní myšlenkové mapy, poznat alternativnost řešení, systematickou kontrolou postupů docházet k vlastním závěrům, odhalovat souvislosti mezi přírodními podmínkami a sociální sférou, porovnávat odborné názory, mediální zprávy a vlastní zkušenost s daným problémem, samostatné pozorování praktických jevů a objektů.
Kompetence komunikativní:
Spolupracovat při řešení úloh se spolužáky takovým způsobem, aby efektivně vedl k dosažení cíle, interpretovat obsah různých typů grafů, tabulek a schémat, formulovat vlastní názory a vyjadřovat se k problematice, ověřovat si praktické dovednosti v modelových situacích.
Kompetence sociální a personální:
Respektovat dohodnutá pravidla práce, utřídit si vlastní schopnosti seberegulace, šetrně se chovat ke svému zdraví i zdraví jiných, poznání a rozvoj potřeb vzájemného respektu, uvědomění si vlastní odlišnosti i jedinečnosti každé osoby, rozvíjení sebedůvěry.

Kompetence občanské:
Uvědomění si školních povinností a spoluzodpovědnosti za přípravu, chovat se zodpovědně k sobě i druhým, jednat v souladu s ekologickými principy a uvědomit si svoji spoluodpovědnost za stav životního prostředí, dodržování práv a povinností souvisejících se vztahy v rámci rodiny i společnosti.
Kompetence pracovní:
Umět si stanovit kritéria a hodnocení práce, kriticky hodnotit výsledky, dodržovat zásady bezpečnosti práce.

4.6.4. Vzdělávací obor: **Zeměpis**
Charakteristika vyučovacího předmětu:
Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět zeměpis se vyučuje ve všech ročnících II. stupně, navazuje na předmět vlastivědu. Časová dotace předmětu: 6., 7.r.- 2 hodiny týdně, 8.- 9. r. – 1 hodina týdně.

Obsahové a organizační vymezení předmětu:

Zeměpis zprostředkovává žákům pohled na vztah člověk a příroda, dopad lidské společnosti, její činnosti na životní prostředí. Odhaluje souvislosti mezi člověkem a přírodou, působením člověka na přírodu, v místě svého bydliště, ve své republice, v Evropě nebo ve světě.

Zeměpis si dává za úkol, aby žák získal orientaci v geografickém prostředí, pochopil zeměpisné jevy a procesy, jejich souvislosti a uměl používat základní zeměpisné pojmy. Žáci také získávají při výuce dovednosti – orientují se na mapě, v atlasech, glóbech a plánech.

Hlavní cíl pochopit složitost a propojenost bytí člověka na Zemi ve všech souvislostech. Propojenost sfér (Biosféra, Atmosféra, Pedosféra, Litosféra, Hydrosféra).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k řešení problémů:

Žáci 6., 7. a 8. ročníků zpracovávají samostatně referáty na zeměpisná témata. Výběr témat – návaznost s výukou a aktuálním děním doma i ve světě. Devátý ročník zpracovává kraje ČR – tématické práce k samostatnému zpracování.

Kompetence pracovní:

Žáci pracují při výuce s mapami, globusem, atlasy. buzolami, plány apod. Upevňují si své pracovní návyky a tyto návyky a znalosti mohou použít i v reálném životě.

Kompetence k učení:

Žáci pracují s atlasy, mapami, internetem, novinami, cestopisy, atd. To je velký zdroj získaných poznatků, který žáci zpracovávají a třídí. Je nutné tyto znalosti a nové poznatky propojovat s ostatními předměty. Učíme se hledat podstatné informace a podružné. Nutné začleňovat do celého dosud získaného vědění.

Kompetence občanská:

Žáci se učí o tom, jak je důležitá rovnováha mezi přírodou a společností. Seznamují se s ekologickými souvislostmi, využívají své poznatky v praktickém životě (ekologické třídění odpadu ve škole i doma) což vede k trvale udržitelnému rozvoji.

Kompetence sociální a personální:

Žáci pracují samostatně, ve dvojicích i ve skupinách – soupeření, vzájemná komunikace, naslouchat názoru druhých, odpovědnost za sebe i celé pracovní skupiny. Učí se pomoci druhým, ale i této pomoci přijímat.

Kompetence komunikativní:

Žáci pracují s textem (učebnice, internet, denní tisk), učí se sdělovat své poznatky správně a srozumitelně. Dbáme na obsah a formu sdělení.

4.7. Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Do vzdělávací oblasti Umění a kultura jsou zahrnuty předměty výtvarná výchova a hudební výchova. Oba tyto předměty se prolínají do většiny vzdělávacích oblastí a téměř vždy jsou upotřebitelné v praktickém životě. Tato oblast rozvíjí u žáků estetické cítění a vnímání, jsou rozvíjeny mimoslovní projevy. Žáci mohou vyjádřit své pocity, seberealizují se, učí se kritičnosti, přemýšlejí, jak umění propojuje svět. Pochopí odlišnost světových kultur. Při seznámení s uměleckými díly ať hudebními, výtvarnými či architektonickými se

žák učí přemýšlet o životě dříve a dnes. Žák se učí obhájit svůj postoj při hodnocení umělecké činnosti a respektuje názor druhého.

4.7.1. Vzdělávací obor: **Hudební výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové vymezení předmětu: hudební výchova je zařazena do každého ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu: výuka probíhá na I. stupni ve třídách na II. stupni v odborné pracovně. Metody jsou přizpůsobeny spolu s formou schopnosti žáků v rovině dovedností vokálních, instrumentálních, pohybových a poslechových. Vyučovací jednotka je rozdělena na:

skupinové vyučování – především vokální činnost

samostatnou práci – instrumentální a teoretická činnost, poslechová činnost (tvorba projektu, dějiny hudby)

kolektivní práci: vokální, poslechová a pohybová činnost

I. stupeň: žáci si osvojují základní návyky, které jsou specifické pro hudební výchovu (prostředí, hlasová hygiena). Učí se tvořivé práci s hlavní myšlenkou na sebevyjádření. Poznávají různá umělecká díla a porovnávají je v oblasti artificiálního a nonartificiálního umění. Zjišťují co píseň vypovídá o životě naších předků a současnosti. Žáci se podílejí na vytváření kulturního prostředí.

II. stupeň: prohlubování návyků z I. stupně. Na uměleckých dílech se hlouběji zabývají motivem. Učí se rozlišovat hudební styl doby gotiky, renesance, baroka, klasicismu, romantismu a tvorby 20. století. Uvědomují si hudbu trvalé hodnoty a „módních výstřelků“. Všímají si vlivu médií na formování interpreta. V tomto vlivu rozeznávají právě trvalou hodnotu díla, vyjádření pocitů (radost, smutek, bolest). Zdůrazňuje se tvůrčí přístup k umělecké činnosti. Cílem je dosáhnout aktivního vnímání hudby.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení:

Vést žáky k vlastní tvořivosti, rozvoji komunikace, umět pracovat s hudebním textem, rozlišovat artificiální a neartificiální hudební umění, podpořit rozvoj fantazie.

Kompetence k řešení problémů:

Na základě vlastních zkušeností a zkušeností ostatních vybudovat postoj, který je nutno obhájit.

Kompetence komunikativní:

Vysvětlování obsahu písně, vyjádření vlastního názoru, obhajovat ho, hledání tolerance k názoru dalších účastníků, vliv médií na tvorbu, hudební soutěže.

Kompetence sociální a personální:

Respektování práce druhých, obhajoba vlastní práce, utváření příjemné atmosféry při společném prožitku, přispívat k upevňování mezilidských vztahů.

Kompetence občanské:

Naučit se chápat smysl hudebního umění, jeho provázanosti se světem, získávat vědomosti z kulturní tvorby jiných národů, učit se kriticky přemýšlet nad obsahem písně.

Kompetence pracovní:

Vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem, vytváření kulturního prostředí, učit se pracovat s hlasem a s vlivem médií a techniky na sluch.

4.7.2. Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Žák se učí vizuálnímu chápání umění, tvořivému přístupu k práci, uplatňuje tvůrčí fantazii, učí se vyjádřit své pocity a prožitky.

K realizaci využívá výtvarná výchova osvědčené postupy a metody a dále také netradiční přístupy. Z obrazu vnímá okolní svět, uplatňuje výtvarné myšlení, s cílem pochopit výtvarné umění a výtvarnou kulturu jako nedílnou součást světa. Zamýšlí se nad odkazem našich předků a chrání umělecká díla. Na základě kulturního dědictví získává úctu k předchozím generacím, učí se národní hrdosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení:

Žáci si uvědomují, že výtvarné umění je způsob poznávání světa, dorozumívání mezi lidmi, začleňování se do lidské společnosti, odhalování své individuality, uvolňování emocí. Učí se nacházet tento smysl umění, posuzovat svůj vlastní pokrok, překonávat překážky, vyhledávat a třídit informace, používat odbornou terminologii, objevovat umění každodennosti – oblast módy, bydlení, reklamy, médií, designu, kultury prostředí.Uvědomují si své možnosti, posouvají své vědomosti a dovednosti, hledají způsob vyjádření (malířský, kreslířský typ).Získané schopnosti a vědomosti je motivují k další aktivitě, tvůrčí činnosti.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci vyhledávají informace, které je vedou k pochopení výtvarné činnosti, zkoumaného jevu. Pracují s dostupnými prostředky (odborné výtvarné publikace, dějiny umění, obrázkové encyklopedie, internet, speciální programy na PC, galerie umění, výstavy, muzea). Hledají vhodné postupy, techniky výtvarného sebevyjádření, objevují variabilitu řešení. Učí se chápat, že v umění neexistuje jedna správná cesta, ale důraz je kladen na tvořivé hledání nových možností, originalitu, intuici, osobitost. Zároveň si však uvědomují, že umění není samoúčelné, ale cosi sděluje.

Kompetence komunikativní:

Žáci si uvědomují, že umění je prostředek komunikace člověka se světem. Postupně si osvojují různé výtvarné techniky, zkušenosti, které jim dopomáhají lépe se orientovat nejen ve svém výtvarném projevu, ale ve výtvarném vyjádření svých spolužáků. Zamýšlejí se nad vlastními i ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, reagují na ně, využívají je ke svému rozvoji. Učí se účinně komunikovat při skupinové tvorbě.

Kompetence sociální a personální:

Žáci se učí spolupracovat, vzájemně se tolerovat, chovat se a jednat ohleduplně a taktně. Nabízejí své výtvarné myšlenky, nápady a konzultují je s ostatními, společně hledají možnosti řešení. Rozdělují si role při společné výtvarné práci, dbají, aby se všichni dle svých schopností zapojili do akce a vytvořili společně dílo. Oceňují přínos ostatních, učí se vážit si své vlastní práce i práce druhých.

Kompetence občanské:

Žáci se učí porozumět umění, vytvořit si k němu kladný vztah. Uvědomují si jeho hodnotu v odkazu našich předků, učí se národní hrdosti. Poznávají umělecká díla výtvarná, sochařská i architektonická – navštěvují památná místa, kulturně-historická místa České republiky. Vnímají české výtvarné umění jako součást umění evropského.

Kompetence pracovní:

Žáci se učí již od 1. třídy základním pracovním návykům při všech výtvarných činnostech (práce s barvou, štětcem, nůžkami, lepidlem, rydly, dřívky, uhly...). Udržují si své pracovní místo v čistotě. Tvoří tak, aby nezranili sebe ani spolužáky. Dodržují daná bezpečnostní i hygienická opatření. Učí se samostatnosti. Jsou vedeni k efektivnímu

využívání výtvarných prostředků, neplýtvání materiálem, celkově citlivému přístupu a k ochraně životního prostředí.

4.8. Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

Poznávání a praktické ovlivňování rozvoje ochrany zdraví je jednou z hlavních priorit vzdělávání. Je základní podmínkou pro plnohodnotný život a pracovní výkonnost. Proto vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší žákům základní poznatky, činnosti a způsoby chování, které ovlivňují jejich zdraví a postoj k jeho péči a rozvoji. Žáci si osvojují základní podněty a učí se je využívat ve svém životě.

Cílem vzdělávací oblasti je, aby se žáci poznali jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu a význam lidského zdraví i způsoby prevence spojené s jeho udržením a posilováním.

K naplnění těchto cílů je třeba co nejvyšší aktivace a zapojení žáků do výuky. Důraz budeme klást na praktické činnosti, motivaci vyplývající z propojení učiva s každodenním životem, včetně života ve škole, který je ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí tak, aby se posílil zájem žáků o danou problematiku.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Vzdělávací obsah se prolíná do života školy a ostatních vzdělávacích oblastí, které jej využívají či doplňují.

Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje jak k poznání vlastních pohybových zájmů a možností, tak k jejich vlivu na tělesnou zdatnost a duševní a sociální pohodu. Předpokladem k aktivnímu osvojení pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu, jehož dobré zvládnutí jej zpětně kladně ovlivňuje a motivuje.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznatky o člověku na biologické úrovni, vše ve spojení s důrazem na ochranu a prevenci zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví ve všech jeho složkách (fyzické, psychické i sociální) a být za ně zodpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu, rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě, rodině, mezilidských vztazích, společnosti vrstevníků, osvojují si účelné chování v každodenních i rizikových a mimořádných situacích.

4.8.1. Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen ve všech ročnících obou stupňů školy.

Hodinová dotace je 2 hodiny týdně, pouze v 6.roč. je dotace 3 hodiny týdně.

Tělesná výchova na základní škole musí pomáhat žákům vytvářet správné návyky pro zdravý způsob života a to tak, aby byla pro ně pohybová aktivita radostí a neumožnila jim hledat náhradní hodnoty a smysl života v různých závislostech.

Obsah tělesné výchovy tvoří vybrané pohybové činnosti, které s využitím vhodných forem a metod práce přispívají k optimálnímu tělesnému a pohybovému rozvoji a jsou v současných podmínkách školy splnitelné.

Předmět Tělesná výchova zahrnuje průřezové téma

Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů, praktická etika, kooperace, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygiena, sebepoznávání, seberegulace.

Výchovné a vzdělávací strategie - vymezení předmětu vzhledem k rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj, prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou, systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů:
Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění, hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.
Kompetence komunikativní:
Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva, otevírání prostoru diskusi o taktice družstva, pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.
Kompetence sociální a personální:
Dodržování pravidel fair play, prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí, rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva, rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
Kompetence občanské:
Podpora aktivního sportování, objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách, první pomoc při úrazech lehčího charakteru, emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.
Kompetence pracovní:
Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě, vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace, zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.

4.8.2. Vzdělávací obor: **Výchova ke zdraví**

Charakteristika vyučovacího předmětu:
Vyučovací předmět výchova ke zdraví je realizován v 6. a 7. ročníku po 1 hodině týdně, v 8. ročníku činí časová dotace 2 vyučovací hodiny. Výuka probíhá v celé třídě najednou, jak v jednotlivých učebnách, tak v pracovně přírodopisu či informatiky.
Význam vzdělávacího oboru výchova ke zdraví tkví v seznámení žáků s podporou a ochranou zdraví v širších souvislostech, k pochopení zdraví jako vyváženého stavu fyzického, psychického i osobnostně-sociálního. V tomto chápání zdraví si klademe za cíl zabývat se nejen potřebnými rozumovými schopnostmi, ale též výchovnými, které s ochranou a podporou zdraví souvisejí. Proto se ve vzdělávacím obsahu propojují oblasti přírodopisu, etiky, psychologie, sociologie a ekologie.
Výchova ke zdraví těsně souvisí se vzdělávacím obsahem oboru přírodopis, a proto výuka v 8. ročníku bude zaměřena především na seznámení žáků se stavbou a funkcí lidského organismu s důrazem na ochranu a péči o zdraví.
Cílem předmětu je, aby si žáci osvojili získané dovednosti, znalosti, způsoby chování a podněty pro ovlivňování zdraví. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznali sami sebe, průběžně získávali základní poznatky o stavbě a funkci lidského těla, věděli jak adekvátně jednat při ochraně svého zdraví i zdraví jiných. Aby ocenili hodnotu a význam zdraví, a aby mohli osvojené znalosti a dovednosti aplikovat v každodenním životě. Průběžně se seznamují s rozličnými nebezpečími, která ohrožují zdraví, získávají potřebné znalosti a dovednosti související s prevencí a hloubkou problémů spojených s poškozením zdraví. Je žádoucí, aby došlo k formování trvalých postojů k celoživotní ochraně a podpoře zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie – vymezení předmětu z hlediska rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Žák vyhledává, věcně posuzuje a třídí informace týkající se zdraví; ze získaných poznatků vyvozuje adekvátní závěry pro sebe i ostatní. Žák porozumí textům a obrazovým materiálům souvisejícím se stavbou lidského těla a funkcemi jeho orgánů a získané znalosti používá v běžném životě. Umí vyhledat a posoudit spolehlivost informací z rozličných zdrojů souvisejících s člověkem a jeho zdravím. Je schopen vyhledat odbornou pomoc sobě i jiným. Vyhledává a navrhuje další metody nebo informace, které by mohly přispět k hledání správných odpovědí na otázky související se zdravím člověka, více nezávislými způsoby.

Kompetence k řešení problémů:

Na podkladě získaných znalostí žák vyhledává problémové a sporné otázky, zamýšlí se nad nimi, analyzuje je a vyhledává si potřebné informace k jejich vhodnému řešení. Žák samostatně uvažuje a řeší problémy související se zdravím, klade si otázky a hledá na ně vhodné odpovědi. Posuzuje své vlastní chování a jednání. Je seznámen se způsoby a postupy při řešení rizikových situací. Přijímá odpovědnost za své činy.

Kompetence komunikativní:

Osvojené komunikační modely chování a jednání využívá v souvislosti s obranou před sociálně patologickými jevy a manipulací. Při práci v týmu využívá osvojené komunikační dovednosti. Žák samostatně či ve spolupráci s ostatními porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní zkušenosti o člověku a jeho zdraví, vyvozuje z nich praktické závěry, umí formulovat vlastní názory na problematiku zdraví. Samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky pozoruje jednání lidí související se zdravím (především civilizačními chorobami), vyhodnocuje je a vyvozuje z něj praktické závěry.

Kompetence sociální a personální:

Žákovi jsou dány podmínky k uplatňování způsobů chování podporujících dobré mezilidské vztahy, empatii, spolupráci a pomoc. Žák ví, jak se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví a jak pomoci slabším a handicapovaným. Žák umí ocenit význam zdraví jako nejdůležitější hodnoty života. Vnímá zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody. Je seznámen s názory na to, co je zdravé, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje, a podle svého uvážení odpovědně jedná v každodenním životě. Uvědomuje si odlišnosti a jedinečnosti každého jedince, včetně svých, rozvíjí pozitivně svoji sebedůvěru.

Kompetence občanská:

Žák uplatňuje odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě a druhým (zdravý způsob života a péče o zdraví, prevence rizik ohrožujících zdraví). Chápe a respektuje práva a povinnosti související se zdravím, rodinnými a partnerskými vztahy a ví, jak je aplikovat v životě.

Kompetence pracovní:

Při praktických činnostech žák uplatňuje osvojené postupy ochrany a podpory zdraví nejen ve škole, ale především mimo ni.

4.9. Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Oblast zahrnuje široké spektrum praktických pracovních činností, v kterých žáci získávají základní uživatelské dovednosti. Děti se seznamují s nejrůznějšími materiály, tradičními i

novými. Uvědomují si jejich vlastnosti, objevují je a přemýšlí o jejich využití při práci s daným materiálem. Objevují při tom shody i protiklady ve vlastnostech různých materiálů, např. měkkost, tvrdost, lámavost, soudržnost, nestálost, trvanlivost, propustnost, savost, odolnost vůči vodě atd. Učí se pracovat podle slovního návodu nebo jednoduchého plánku. Využívají své vlastní představy, které vycházejí z konkrétních prožitků i zkušeností. V posledních dvou ročnících vstupují žáci do světa práce z pohledu své možné budoucí profesní dráhy.

4.9.1. Vzdělávací obor: **Praktické činnosti**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové vymezení předmětu: Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je na I. stupni naší školy zastoupena jedním vzdělávacím oborem Praktické činnosti, který je zařazen v každém ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně.

Tématicky praktické činnosti dělíme na čtyři okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Do Prací s drobným materiálem jsou zahrnuty například základy prostorové práce s papírem, hlínou, modelínou, polystyrenem, drátem, kartonem a pod. Při Konstrukčních činnostech se děti věnují nejen práci s různými stavebnicemi, ale i práci s jehlou a nití, korálky, drátem a pod. Při Pěstitelských pracích se žáci starají o květiny ve třídě, zalévají je, hnojí, přesazují. Při tom se učí rostlinám rozumět a uvědomit si jejich rozdílné požadavky na životní prostředí, například sucho, vlhko, slunečno, polostín, prostor, typ půdy atd. V rámci Přípravy pokrmů se děti učí například připravit malé pohoštění (svačinku) s důrazem na zásady správného a pěkného stolování a chování u jídla. Toto si mohou procvičit i ve školní kuchyňce, kterou mohou využít rovněž i pro úpravu jiných materiálů, například tepelné opracování moduritu.

Průběžně a aktuálně jsou děti seznamovány s pravidly bezpečnosti při práci s danými materiály.

Na II. stupni vedle povinného tématického okruhu Svět práce jsou zařazeny dva tématické okruhy: Práce s technickými materiály a Příprava pokrmů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Obsahové a organizační vymezení předmětu:

- získávání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- poznání vybraných technologických materiálů a výrobních postupů
- správné plánování pracovního procesu a jeho jednotlivých kroků
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- příprava žáků ke vstupu do světa práce (osmý a devátý ročník)
    - orientace ve světě práce
    - poznání profesí odpovídající osobním předpokladům a zájmům žáků s ohledem na předpokládané uplatnění na trhu práce
    - získání poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
    - práce s pracovními listy Volba povolání
    - využívání metod předpokládajících aktivitu žáků, metody sociálně psychologického výcviku, jednoduché testy, hry, modelové situace

- zaměření na poznatky z oblasti finanční gramotnosti

Kompetence k učení:

Praktické osvojování práce podle slovního návodu a rady, později i podle jednoduchého náčrtu, vedení žáků k plánování postupu činností při práci, přípravě pracovního prostoru a následném úklidu po ukončení práce, uvědomování si odpovědnosti za kvalitu své práce, schopnost ohodnotit svou práci, srovnat ji s prací svých spolužáků z hlediska funkčního i estetického.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci se učí přemýšlet o zadaném úkolu, hledat logiku v pracovním postupu, učí se objevovat různé varianty řešení, vybrat z nabídnuté škály vhodných postupů, umí obhájit svůj pracovní postup, demonstrovat správné seřazení jednotlivých kroků.

Kompetence komunikativní:

Žáci komunikují navzájem mezi sebou a učitelem (o zvolených postupech práce, materiálech, o možnosti práce ve skupince a pod.), dokážou se zapojit do diskuse, obhajovat vlastní názor, učí se užívat správné názvosloví, postupně se učí vyznat se v napsaném návodu či plánku.

Kompetence sociální a personální:

Žáci si uvědomují svou sociální roli (všichni jsou si rovni), učí se navzájem si radit, pomáhat, společně řešit problémy, spolupracovat ve skupinkách, pomoci si navzájem, respektovat názory a práci jiných, vážit si jí, neničit výrobky ostatních.

Kompetence občanské:

Tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat, dodržování pravidel slušného chování, respektování daných pravidel a názoru druhých lidí při práci, pomoc ostatním v případě potřeby.

Kompetence pracovní:

Dodržování všech potřebných pravidel, to znamená bezpečné používání pomůcek a materiálu při práci, používání vhodných materiálů a nástrojů, děti se učí dokončit každou práci, a to i v případě, potřebují-li na ni více času, při průběžné práci (např. zalévání květin) se učí trpělivosti, soustavnosti, neodstupování od svých povinností, už na 1. stupni se učí děti hospodárnosti s materiálem a nutnosti zohlednění ekologického hlediska, a to nejen tříděným sběrem odpadu, ale i použitým materiálem apod.